

humanístic, amb el títol «The Human Hug and the Physics of Human Rights» de la qual cal subratllar la pregunta que va deixar en l'aire: «Com es pot promoure els drets, en nom de tots els humans, si no hi ha compassió, si no hi empatia envers els altres?»

Un cop acabades aqueixes intervencions, van ser lliurats els premis universitaris. El premi LATSIS (l'objectiu del qual és proporcionar estímuls a joves investigadors universitaris menors de 40 anys en reconeixement a contribucions excepcionals realitzades en centres de secundària suïssos) va ser atorgat al Sr. Emmanuel Dalle Mulle, doctor en història i política internacionals de l'*Institut de hautes études internationales et du développement* de Ginebra (IHEID), per la seua tesi «The Nationalism of the Rich: Discourses and Strategies of Separatist Parties in Catalonia, Flanders, Scotland and Padania». En va fer la *laudatio* Denis Hochstrasser, vicerector de la UNIGE. El premi mundial Nessim-Habif, que la *Société des ingénieurs Arts et Métiers* lliura a un enginyer que ha contribuït significativament al progrés de la indústria, va correspondre a Nancy Fraser, professora de filosofia i política de la New School for Social Research de Nova York. En va fer la *laudatio* Philippe Burrin, director de l'IHEID.

Les “medalles a la innovació” van correspondre a les plataformes ciutadanes de ciències Zoo-niverse, que pretén que tothom pugua contribuir a la ciència proporcionant als investigadors grans conjunts de dades per explotar, i a MMOS (*Massively Multiplayer Online Science*), una *start-up* que ha llançat el projecte *EVE Online Discovery Exoplanets*, un nou enfocament de recopilació de dades científiques a través d'un videojoc en línia obert a tota la comunitat d'Internet. La *laudatio* va correspondre aquesta vegada a Brigitte Galliot, vicerectora de la UNIGE. La “medalla de la Universitat” va correspondre a Jean Starobinski, professor honorari de la UNIGE, de les facultats de Lletres i Medicina. En feu la *laudatio* Micheline Louis-Courvoisier, també vicerectora de la UNIGE.

L'acte va ser amenitzat per les il·lustracions musicals a càrrec de Pallavi Mahidhara, pianista, i Marina Viotti, mezzosoprano. Va ser especialment aplaudida pels assistents la interpretació de l'ària «Una voce poco fa» de *Il barbiere di Siviglia* de Gioacchino Rossini. Un cop acabat l'acte, es va servir un refrigeri. Més tard, al vespre, guardonats i convidats van ser obsequiats amb un àpat al Restaurant du Parc des Bastions, proper a la universitat.

El vespre abans, i com a acte d'homenatge a la guardonada, la facultat de Traducció i Interpretació va organitzar a la seua seu la conferència de la professora Maria Teresa Cabré «La terminologie au service des langues: constats, croyances, actions». Davant d'una sala totalment plena de professors i estudiants, amb una important presència també de catalans residents a Suïssa i d'altres vinguts a Ginebra expressament per acompanyar l'homenatjada, la Dra. Cabré va delitar el públic amb la seua habitual passió expositiva. A la conferència va seguir un animat debat i, en acabat, un còctel a la mateixa facultat on els assistents van poder continuar encara la discussió dels aspectes exposats.

Unes jornades, en definitiva, que, amb l'homenatge i reconeixement a la trajectòria acadèmica i científica de la persona guardonada, van servir també per a fer present, un cop més i al més alt nivell institucional, la llengua i la cultura catalanes a la històrica ciutat suïssa.

Ramon SISTAC
Universitat de Lleida
Institut d'Estudis Catalans

Quarta Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra «Projecció de Fabra en l'àmbit catalanoparlant i a l'exterior» (18 i 19 d'octubre de 2018). — Els dies 18 i 19 d'octubre de 2018 va tenir lloc a Barcelona la Quarta Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra de la Universitat Pompeu Fabra

(UPF), intitulada «Projecció de Fabra en l'àmbit catalanoparlant i a l'exterior». La jornada es va organitzar en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i es va dur a terme en el marc de les activitats de l'Any Pompeu Fabra.

Aquesta no és la primera jornada que la càtedra Pompeu Fabra dedica al Mestre; en la primera, l'any 2015, es van abordar les facetes de Fabra enginyer, lingüista i ciutadà compromès. Tres anys més tard, en aquesta quarta jornada, es va voler analitzar en quina mesura va influir i com ha perdurat en el temps l'obra de Fabra en els diferents territoris catalanoparlants i a l'exterior.

El dia 18 d'octubre a les sis de la tarda es va inaugurar la jornada a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans. A l'acte, hi van participar el president de l'IEC, Joandomènec Ros; el rector de la UPF, Jaume Casals; la directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Ester Franquesa; la llavors directora general de Formació Professional i Formació del Professorat del Govern de les Illes Balears, Maria F. Alorda, i la directora de la Càtedra Pompeu Fabra i presidenta de la Secció Filològica de l'IEC, M. Teresa Cabré.

La conferència inaugural va ser a càrrec de Josep M. Casasús, periodista, catedràtic emèrit de la UPF i membre numerari de l'IEC, i es titulava «Pompeu Fabra, periodista educador en la llengua i la civilitat». Casasús va fer una semblança de la faceta periodística i divulgadora del Mestre, el qual va difondre les *Normes ortogràfiques* del 1913 i la *Gramàtica catalana* del 1918 en els seus articles de la sèrie «Converses Filològiques», publicats a *La Publicitat*. A més, Casasús va posar de manifest que Fabra no només educava en la llengua, sinó que també ho feia en els valors de la societat. Les múltiples converses amb periodistes i escriptors de l'època o les lliçons que impartia, entre altres, són una mostra més dels canals de difusió del Mestre. En definitiva, l'autor ens va donar una visió àmplia de la mentalitat de Fabra com a divulgador de la seva pròpia doctrina, que va difondre en tot el territori lingüístic i també a l'exterior.

L'endemà, dia 19, la jornada es va dur a terme al campus de la Ciutadella de la UPF. Va començar amb la ponència de Vicent Pitarch, filòleg i sociolingüista, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Pitarch va centrar el seu discurs, «Projecció de Pompeu Fabra al País Valencià», a explicar l'assentament de la doctrina fabrista al País Valencià durant la Segona República a través de la premsa valencianista. Més concretament, a través de l'anàlisi de sis periòdics de caire fabrista —*Taula de lletres valencianes, El Camí, La República de les Lletres, Acció Valenciana, Avant i El País Valencià*— Pitarch va mostrar de quina manera la societat valenciana va acollir l'obra del Mestre i com s'hi va assentar.

Josefina Salord va ser l'encarregada de pronunciar la segona conferència del dia, «Projecció de Pompeu Fabra a les Illes Balears». L'autora va exposar minuciosament de quines maneres la proposta lingüística de Fabra va penetrar a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Salord, a través de la història cultural del territori, va il·lustrar en tres etapes —finals del segle XIX i primeres dècades del XX, anys vint i trenta, i del franquisme fins a l'actualitat— com personalitats, publicacions, associacions, etc., van contribuir a assentar l'obra de Fabra a les illes, i va destacar especialment la figura de Francesc de Borja Moll.

Joan Julià-Muné, lingüista, catedràtic de Fonètica Aplicada de la Universitat de Lleida, va parlar de la «Projecció de Pompeu Fabra a l'exterior». L'autor va estructurar la seva conferència en dues parts. En primer lloc, va situar Fabra en el panorama lingüístic europeu, tant pel que fa a les relacions del Mestre amb lingüistes coetanis a Europa, les publicacions europees que van inspirar la seva obra, les múltiples traduccions que va realitzar, la difusió que va fer del català en altres llengües, etc. En la segona part de la seva intervenció, Julià-Muné va fer una comparativa entre el procés d'estandardització desenvolupat en paral·lel entre la llengua catalana i la llengua xinesa, que finalment va vincular amb l'obra de Pompeu Fabra a l'exterior.

Per acabar, a tall de conclusió, Mila Segarra, estudiant de la vida i l'obra de Pompeu Fabra, filòloga catalana i membre de l'IEC, va fer una reflexió sobre els aspectes més rellevants de la

projecció de Fabra més enllà de Catalunya que s'havien discutit durant la jornada. M. Teresa Cabré va cloure la jornada i en va fer una valoració molt positiva.

Les actes de la Quarta jornada de la Càtedra Pompeu Fabra es van publicar el mes de novembre de 2019 i es van presentar durant l'acte d'inauguració de la Cinquena Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra. El llibre també es pot trobar en format digital a la pàgina web de la Càtedra Pompeu Fabra.

Laia VIDAL SABANÉS
Universitat Pompeu Fabra

Festa «Fes-te de la Llengua» (19 d'octubre de 2018). — Aquesta és una crònica en paper d'una festa que va reivindicar el paper central de la llengua catalana en la societat actual, un missatge que les condicions meteorològiques no van aconseguir transformar en paper mullat. Perquè el disset d'octubre del dos mil divuit les previsions eren incertes, i a l'hora de la veritat va ploure als jardins del Palau Robert de Barcelona, a estones un mer plugim però en alguns moments a bots i barrals. Tot i això, molta gent va decidir assistir-hi igualment i mullar-se per la llengua. Els convidats eren principalment ensenyants de català d'arreu dels Països Catalans. Dels més de cinc-cents docents que havien confirmat l'assistència, quatre-cents llargs van escoltar amb les mans ocupades (per paraigües i cerveses) com la jove cantant osonenca Ju entonava «Em sento bé», la cançó que donava la benvinguda en nom dels amfitrions de la Festa, el president de l'IEC i la presidenta de la Filològica, els doctors Joandomènec Ros i Teresa Cabré. La presència institucional va ser de primer nivell i diversos mitjans de comunicació de la premsa escrita i audiovisual van cobrir l'acte. Al fotocol (ho escric ras, curt, clar i català) de recepció els amfitrions es van fotografiar flanquejats pels honorables consellers d'Ensenyament i de Cultura, Josep Bargalló i Laura Borràs, i la directora general de Política Lingüística, Esther Franquesa, entre altres autoritats acadèmiques i un bon nombre de membres numeraris de l'Institut d'Estudis Catalans. Durant tota la festa els assistents que ho van voler van penjar fotos del que hi anava passant a través de l'aplicació Gogotick.

La Festa va voler ser un punt de trobada per als professionals compromesos en la transmissió de la nostra llengua, amb especial reconeixement als qui treballen cada dia des de la trinxera de les aules. Des del món acadèmic que representa la Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans es va fer èmfasi en la valoració que ens mereix la feina quotidiana d'aquest col·lectiu docent. A l'escenari, protegit de la pluja, es van entrelaçar la música i la paraula. Després de la cançó introductòria, vaig tenir l'honor de conduir una conversa entre l'escriptor Jaume Cabré, membre il·lustre de la Filològica, i la professora Carlota Benet Cros, que van contrastar les seves experiències com a ensenyants de català en dos moments històrics molt diferents, com correspon a les dues generacions que representen. Abans de dedicar-se de ple a l'escriptura, Cabré va exercir d'ensenyant de secundària en indrets com ara Vila-Real o Terrassa, i només va deixar l'ensenyament quan va començar a exercir de guionista, àmbit en el qual va coincidir amb el pare de la Carlota, el dramaturg Josep Maria Benet i Jornet. Carlota Benet també va explicar el seu itinerari per universitats americanes després de llicenciar-se en Filologia Catalana ja en aquest segle XXI i la seva actual activitat de professora per a estudiants estrangers per diverses universitats, entre les quals la de Lleida. Quan, abans de donar pas a la part substancial del seu concert, vam afegir a la conversa la cantant Judit Puigdomènech, Ju, érem quatre generacions de creadors catalanòfils dalt de l'escenari, de quatre collites que abastaven mig segle XX: nascuts els anys quaranta, seixanta, vuitanta i noranta. Tota una diversitat de sensibilitats i punts de vista complementaris que emmirallava la diversitat generacional que entomava la pluja sota els paraigües repartits per l'organització als jardins del Palau Robert i sovint maldava per aplaudir amb una sola mà.